

ORDONANȚĂ

privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici sau majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 1 pct. I.5 din Legea nr. 182/2013 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

ART. 1

Prevederile prezentei ordonanțe se aplică operatorilor economici care sunt organizați și funcționează în baza Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare și a Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

a) regiilor autonome înființate de stat, societăților/companiilor naționale, precum și societăților comerciale la care statul este acționar unic sau majoritar sau deține o participație majoritară, după caz;

b) regiilor autonome înființate de unitățile administrativ – teritoriale, precum și societăților comerciale la care unitățile administrativ – teritoriale sunt acționari unici sau majoritari sau dețin o participație majoritară, după caz;

c) societăților comerciale și regiilor autonome la care persoanele juridice de la lit. a) și b) sau instituțiile publice centrale sau locale sunt acționari unici sau majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară, după caz.

ART.2

Prevederile prezentei ordonanțe nu se aplică:

a) instituțiilor de credit, instituțiilor financiare și societăților definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția fondurilor de garantare și contragarantare care îndeplinesc condițiile de la art. 1;

b) societăților de asigurare reglementate de Legea nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și de supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare;

c) operatorilor economici care, prin legi speciale sunt exceptați de la aplicarea prevederilor legale privind fundamentarea și aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli aplicabile operatorilor economici la care statul este acționar unic, majoritar sau deține o participație direct sau indirect majoritară;

d) unităților de cercetare-dezvoltare definite potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția celor care îndeplinesc condițiile de la art. 1.

ART.3

În înțelesul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) cheltuieli de natură salarială - cheltuielile cu salariile și bonusurile acordate salariaților în bani și/sau în natură, în condițiile legii;

b) cheltuieli cu salariile – salariile de bază, sporurile, prime și alte adaosuri și bonificații, pentru a căror determinare se folosește ca element de calcul salariul de bază, sau alte modalități de determinare și care se acordă conform Contractului colectiv sau individual de muncă ;

c) bonusuri – orice alte avantaje acordate salariaților, în scop personal, în bani și/sau în natură, conform prevederilor legale și ale Contractului colectiv sau individual de muncă;

d) productivitatea muncii în unități valorice – raportul dintre valoarea veniturilor totale din exploatare și numărul mediu de salariați;

e) productivitatea muncii în unități fizice – raportul dintre cantitatea de produse finite obținute din activitatea de bază, conform obiectului principal de activitate, a cărei expresie valorică se regăsește în veniturile de exploatare și reprezintă mai mult de 50% din nivelul acestora și numărul mediu de salariați;

f) câștigul mediu brut lunar pe salariat – raportul între cheltuielile de natură salarială și numărul mediu de salariați/numărul de luni aferente;

g) plăți restante - sume datorate și neachitate care au depășit termenul de plată prevăzut de actele normative sau de contract/factură.

ART. 4

(1) Bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor economici se aprobă după cum urmează:

a) prin hotărâre a Guvernului sau prin hotărâre a consiliului local, județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, inițiată de ordonatorii principali de credite în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea, sau în portofoliul cărora se află operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. a) și b). Proiectele de hotărâri ale Guvernului se avizează de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din punct de vedere al respectării

politicii salariale stabilite de Guvern la elaborarea bugetelor de venituri și cheltuieli și ulterior de către Ministerul Finanțelor Publice;

b) prin ordin comun al ordonatorului principal de credite, al ministerului finanțelor publice și al ministerului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice pentru operatorii economici prevăzuți la art.1 lit. c) la care persoanele juridice prevăzute la art. 1 lit. a) sau instituțiile publice centrale sunt acționari unici sau majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară;

c) prin hotărâre a Consiliului Local, Județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București pentru operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. c) la care persoanele juridice prevăzute la art. 1 lit. b) sau instituțiile publice locale sunt acționari unici sau majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară.

(2) Operatorii economici care prin legi speciale au reglementat un alt mod de aprobare a bugetului de venituri și cheltuieli, nu aplică prevederile alin. (1).

ART.5

Formatul și structura bugetului de venituri și cheltuieli, anexele de fundamentare, precum și modul de calcul al indicatorilor prevăzuți în acestea, se aprobă prin ordin al ministerului finanțelor publice.

ART.6

(1) Operatorii economici prezintă, în vederea aprobării, după consultarea prealabilă a organizațiilor sindicale, bugetul de venituri și cheltuieli însoțit de anexele de fundamentare, organelor administrației publice centrale ori locale, după caz, în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliu cărora se află, în termen de 20 de zile de la intrarea în vigoare a Legii anuale a bugetului de stat, cu excepția societăților comerciale a căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată care vor prezenta bugetul de venituri și cheltuieli în termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a legii anuale a bugetului de stat.

(2) Operatorii economici cu statut de filiale, prezintă organelor administrației publice centrale sau locale, după caz, bugetul de venituri și cheltuieli în termen 10 zile de la intrarea în vigoare a hotărârilor de aprobare a bugetelor de venituri și cheltuieli prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a).

(3) Organele administrației publice centrale sau locale, care au în subordine, în coordonare, sub autoritate sau în portofoliu operatori economici au obligația ca, în termen de maxim 15 zile de la primirea proiectelor bugetelor de venituri și cheltuieli, să elaboreze și să transmită în vederea avizării documentația necesară aprobării acestora sau să le aprobe, după caz, în condițiile legii.

ART.7

(1) Anual, prin Legea bugetului de stat se stabilesc obiective de politică salarială pe baza cărora operatorii economici fundamentează indicatorii din bugetele de venituri și cheltuieli.

(2) Reprezentanții statului, respectiv ai unităților administrativ – teritoriale, din cadrul organelor de administrare și de conducere ale operatorilor economici au obligația să pună în aplicare obiectivele politicilor prevăzute la alin. (1).

(3) Contractele colective de muncă se negociază, în condițiile legii, după aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale operatorilor economici, în limitele și în condițiile stabilite prin bugetele de venituri și cheltuieli.

ART.8

(1) Până la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul curent, operatorii economici pot efectua cheltuieli lunar, în limita a 1/12 din cheltuielile aprobate prin bugetele de venituri și cheltuieli ale anului precedent sau 1/12 din cheltuielile propuse în proiectul de buget aprobat de Adunarea Generală a Acționarilor, respectiv Consiliul de Administrație al operatorului economic, după caz, în situația în care acestea sunt mai mici decât cele din anul precedent.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), operatorii economici, care datorită specificității activității desfășurate, concentrează realizarea acesteia într-o anumită perioadă a anului, pot efectua în această perioadă cheltuieli mai mari de 1/12 din cheltuielile aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al anului precedent, cu aprobarea ordonatorului principal de credite în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea, sau în portofoliul cărora se află.

(3) Limita de cheltuieli prevăzută la alin. (1) și (2) se calculează ținând cont de numărul de luni pentru care a fost aprobat ultimul buget de venituri și cheltuieli.

ART.9

(1) La fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli operatorii economici au în vedere, dar fără a se limita la acestea, următoarele:

a) respectarea politicii Guvernului și unităților administrativ teritoriale privind îmbunătățirea performanțelor economico-financiare ale operatorilor economici;

b) respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin Legea anuală a bugetului de stat;

c) criteriile de performanță specifice și obiectivele cuantificate privind reducerea plăților și creanțelor restante, reducerea pierderilor, creșterea profitului, a cifrei de afaceri precum și creșterea productivității muncii, prevăzute în contractele de mandat, stabilite în corelație cu strategia de administrare a Consiliului de Administrație/Consiliului de Supraveghere și a planului de management al directorilor/membrilor directoratului operatorilor economici;

d) programele de achiziții de bunuri și servicii pentru desfășurarea activității, fundamentate pe baza posibilităților reale de plată a acestora;

e) programele de investiții și dotări, fundamentate în limita surselor legale de finanțare a acestora;

f) programele de reducere a plăților/creanțelor restante.

(2) În situația în care gradul de realizare a veniturilor totale aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli, în fiecare din ultimii 2 ani, a fost mai mic de 90%, fundamentarea veniturilor totale pentru anul curent este cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent.

(3) Creșterea câștigului mediu brut lunar pe salariat nu poate depăși 60% din indicii de creștere a productivității muncii calculată în unități valorice sau fizice, după caz.

(4) Pentru operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. c) care au statut de filiale și a căror activitate depinde de contractele încheiate cu societatea-mamă în proporție mai mare de 60%, creșterea cheltuielilor de natură salarială nu poate fi mai mare decât creșterea acordată de societatea-mamă.

ART. 10

(1) Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli se face cu respectarea următoarelor reguli:

a) cheltuielile de natură salarială, numărul de personal la finele anului, aprobate prin bugetele de venituri și cheltuieli, reprezintă limite maxime ce nu pot fi depășite;

b) în cazul în care se înregistrează depășiri sau nerealizări ale veniturilor totale aprobate, se pot efectua cheltuieli totale proporțional cu gradul de realizare a veniturilor totale, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați;

c) în cazul în care se înregistrează nerealizări ale surselor de finanțare a investițiilor aprobate se procedează la reconsiderarea angajamentelor aferente și la efectuarea tuturor demersurilor legale pentru ca recepția de servicii, lucrări și bunuri să fie efectuată la nivelul surselor de finanțare recalculat;

d) nivelul plăților restante aprobat nu poate fi majorat ca urmare a nerealizării veniturilor totale aprobate;

e) angajarea de cheltuieli din credite bugetare aprobate se va face la nivelul celor repartizate de ordonatorul principal de credite conform art. 21 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Operatorii economici pot proceda la rectificarea bugetelor de venituri și cheltuieli, conform prevederilor art. 4, atunci când din motive temeinic justificate sunt necesare modificări ale nivelului următorilor indicatori economico - financiari aprobați, astfel:

a) depășirea limitelor maxime ale indicatorilor economico - financiari prevăzuți la alin. (1) lit. a), cu respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin Legea anuală a bugetului de stat și a prevederilor art. 9 alin.(3);

b) reducerea profitului brut/ majorarea pierderii și/sau a dividendelor convenite bugetului de stat sau local, în situația în care nu se respectă prevederile alin. (1) lit. b);

c) reducerea productivității muncii;

- d) creșterea cheltuielilor totale la 1000 lei venituri totale;
- e) depășirea nivelului plăților restante;
- f) în alte situații.

(3) Operatorii economici aflați sub incidența prevederilor art. 9 alin. (2) pot majora veniturile totale prin rectificarea bugetelor de venituri și cheltuieli, în semestrul doi al anului curent, cu condiția ca în semestrul unu al anului curent gradul de realizare a veniturilor totale a fost depășit și indicatorii de eficiență realizați sunt cel puțin la nivelul aprobat.

ART.11

Operatorii economici aflați în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și autorităților publice centrale au obligația de a prezenta până la termenul legal de depunere a situațiilor financiare anuale, la Ministerul Finanțelor Publice, execuția bugetului de venituri și cheltuieli întocmit pe baza indicatorilor economico – financiari realizați și anexele de fundamentare corespunzătoare, în vederea analizei acestora din punctul de vedere al încadrării, în nivelul anual aprobat.

ART.12

Operatorii economici au obligația să transmită Ministerului Finanțelor Publice lunar, trimestrial, anual sau ori de câte ori se solicită, fundamentări, analize, situații, raportări referitoare la indicatorii economico – financiari din bugetele de venituri și cheltuieli, precum și orice alte date și informații, în formatul și la termenele stabilite.

ART.13

(1) Constituie contravenție următoarele fapte:

- a) nerespectarea termenelor prevăzute la art. 6 alin. (1) și (2);
- b) depășirea limitelor prevăzute la art. 8;
- c) depășirea nivelului plăților restante aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli;
- d) nerespectarea în execuție a corelației prevăzută la art. 9 alin. (3);
- e) nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (1);
- f) nerespectarea termenului prevăzut la art. 11;
- g) nerespectarea prevederilor art. 12.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c) – e) și g) se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenția prevăzută la alin. (1) lit. b) se sancționează cu amendă într-un quantum egal cu cheltuielile efectuate peste limitele prevăzute la art. 8

(4) Contravenția prevăzută la alin. (1) lit. f) se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei.

(5) Organele de control ale Ministerului Finanțelor Publice prin aparatul propriu și/sau al Agenției Naționale de Administrare Fiscală sunt abilitate să constate contravențiile de la alin.(1) și să aplice sancțiunile prevăzute la alin. (2)–(4) operatorilor economici prevăzuți la art. 1, după caz, urmând ca aceștia să recupereze contravaloarea amenzii de la persoanele fizice responsabile.

(6) Limitele amenzilor contravenționale prevăzute în prezenta ordonanță se actualizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice.

(7) Prin derogare de la prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunii potrivit alin. (2)-(4) se prescrie în termen de 24 de luni de la data săvârșirii faptei.

(8) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

ART.14

(1) Operatorii economici nu pot acorda membrilor adunărilor generale ale acționarilor remunerații mai mari de 25% din indemnizația fixă lunară a directorilor generali/directorilor, pe ședință și pentru mai mult de o ședință într-o lună, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate.

(2) Nivelul remunerațiilor membrilor consiliilor de administrație, consiliilor de supraveghere și directorilor care nu au fost numiți în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin asimilare cu cele prevăzute de aceasta, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate.

ART. 15

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 23 iunie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203/2009, cu modificările și completările ulterioare;

b) capitolul V din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

c) art. 15 alin. (1), (2) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 8 aprilie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 275/2008, cu modificările și completările ulterioare;

d) orice alte dispoziții contrare.

PRIM – MINISTRU
VICTOR - VIOREL PONTA